

ПОЛІТИКА

Засуджений в Україні екснардеп Святаш приїхав до Швеції на концерт Стіві Вандера. Там його затримала поліція

Кіра Толстякова Валерія Єгошина Георгій Шабасєв

27 жовтня 2026, 18:16

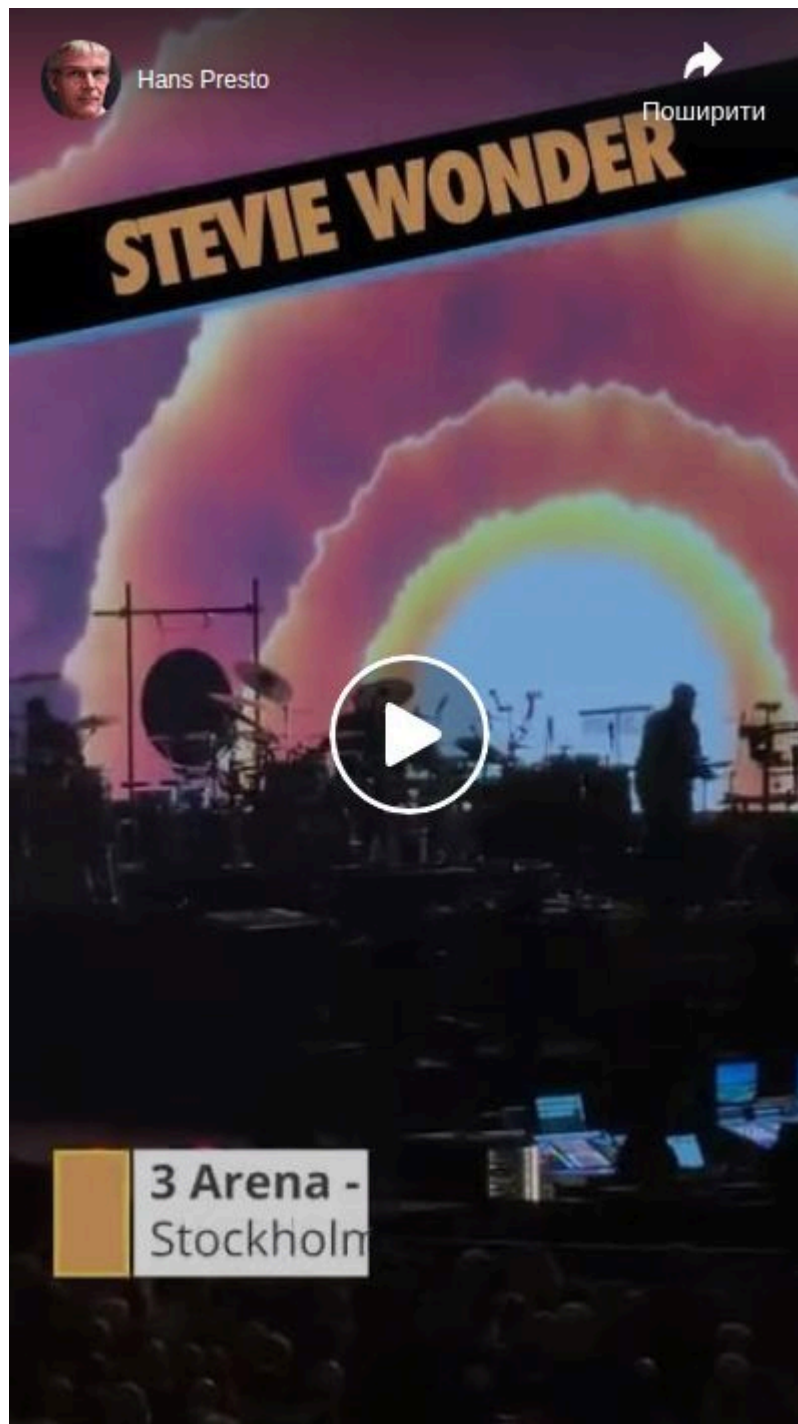
Влітку 2024 року Дмитра Святаша засудили заочно до 12 років позбавлення волі за виправдовування збройної агресії РФ проти України та шахрайство на суму 2,2 млрд гривень

Колишнього народного депутата Верховної Ради IV-VIII скликань Дмитра Святаша, засудженого в Україні за виправдовування збройної агресії РФ проти України та шахрайство на суму 2,2 мільярди гривень, затримали на в'їзді у Швецію. Про це повідомляють «Схеми» (Радіо Свобода) з посиланням на місцеве [видання](#) Expressen та судові документи, які передали журналісти.

Дмитро Святасх приїхав до Швеції на концерт американського музиканта Стіві Вандера, розповів Expressen його адвокат, але був затриманий прикордонною поліцією. Офіційною підставою для відмови у в'їзді, за словами захисника, стало рішення Польщі про заборону на повторний в'їзд, внесеного до загальної бази даних країн Шенгенської зони. При цьому адвокат вбачає політичний підтекст у цій забороні, адже називає Святасха «одним з найбільш розшукуваних в Україні».

Влітку 2024 року Дмитра Святасха засудили до 12 років позбавлення волі: його визнали винним у виправдовуванні збройної агресії РФ проти України та шахрайстві на суму 2,2 млрд гривень. Із 2023 року його також підозрюють у держзраді. Зараз колишній політик перебуває під вартою Міграційної ради Швеції. Українські правоохоронці заявляють, що Святасх у розшуку.

Дмитро Святасх 22 жовтня прилетів до Швеції, щоб відвідати концерт американського співака **Стіві Вандера**, який в той день виступав у Стокгольмі зі своїм ювілейним туром. Про це Expressen повідомив його адвокат **Марк Сафарян**.

| Затримання у Швеції

На паспортному контролі Святаша затримала прикордонна поліція. Колишній політик має громадянство як Росії, так і України, але, за даними журналістів, він пред'явив саме український паспорт на прикордонному контролі.

Офіційною причиною заборони на в'їзд, за словами адвоката, стало «рішення Польщі про заборону на повторний в'їзд у вересні 2026 року, яке було внесене до спільної бази даних країн Шенгенської зони», але захисник вважає, що «це політично вмотивовано».

“ Цей хлопець – один із найбільш розшукуваних в Україні

Сафарян запевняє: «Цей хлопець – один із найбільш розшукуваних в Україні, і вони це знають, тому й роблять це».

Нині Дмитро Святаш перебуває у центрі утримання під вартою Міграційної ради Швеції у Мерсті (передмістя Стокгольма). Його адвокат подав апеляційну скаргу до суду.

У документі, який є у розпорядженні «Схем», захисник зазначає:

«Дмитро Святаш є публічною особою. Певний час він входив до рейтингу найбагатших людей України. Був у журналі «Фокус» на 104-105 місці з капіталом у 200 мільйонів доларів. Дмитро Святаш протягом 17 років був депутатом українського парламенту. Після втрати недоторканності у зв'язку зі зміною влади в Україні незадовго до початку війни, українська влада розпочала проти нього кілька судових процесів. Уряд України звинуватив Дмитра Святаша у державній зраді та проросійській діяльності. За даними українських спецслужб, Кремль розглядав його як потенційного російського маріонеткового лідера («гауляйтера») Харківської області, якби росіяни успішно анексували цей регіон».

Адвокат затриманого наголошує, що підстав для утримання Святаша під вартою (у міграційному ізоляторі) немає. Стверджує, що під час в'їзду до Швеції його підзахисний мав необхідні документи, маршрут поїздки, мету та надав належні пояснення, тому таке рішення «є непропорційним».

Адвокат зазначив, що Дмитро Святаш «не має проблем із поверненням до Росії і готовий якнайшвидше організувати поїздку приватним літаком».

Сам Святаш переадресував питання шведських журналістів до адвоката.

| Справи в Україні

В Україні Дмитро Святаш заробив свої перші статки завдяки побудові великого автомобільного бізнесу – зокрема, пише **видання** «Економічна правда», масовому імпорту та продажу російських автомобілів наприкінці 90-х років.

Був народним депутатом України 17 років – з 2002 до 2019 року, у чотирьох скликаннях – від «Партії регіонів», у VIII-му – від «Відродження».

Віталій Хомути́нник, Валерій Писаренко та Дмитро Святаш у Верховній Раді

У 2019 році він, за даними українського слідства, втік до Росії, після чого його вперше оголосили у розшук МВС.

Святаш має кілька кримінальних проваджень в Україні. Як повідомили «Схемам» в Офісі генерального прокурора, справи проти нього реєстрували у Національній

поліції, Службі безпеки України та Національному антикорупційному бюро (підозра у недекларуванні статків від 2019 року, але справа закрита у зв'язку з декриміналізацією статті).

У грудні 2022 року СБУ [оголосила Святаша](#) в міжнародний розшук через те, що він «публічно підтримав російську агресію і закликав жителів тимчасово окупованих територій Херсонської, Запорізької та Харківської областей підтримати загарбників та оформлювати російські паспорти». Це кваліфікували як посягання на територіальну цілісність і недоторканність України.

Саме це [обвинувачення та шахрайство](#) на [суму](#) 2,2 млрд гривень підтримала в суді [Київська міська прокуратура](#) – і влітку 2024 року екснардепа заочно засудили до 12 років ув'язнення. Але його адвокати подали скаргу на це рішення Печерського суду – як повідомили «Схемам» у прокуратурі Києва, наразі триває розгляд у Київському апеляційному суді.

Також, після скарги його захисту, восени того ж 2024 року, його зняли з міжнародного розшуку Інтерполу за цим кримінальним провадженням. Сам він справу та обвинувачення не коментував.

У травні 2023 року [СБУ повідомила про підозру](#) Дмитру Святашу (разом із екснардепами – «регіоналами» Олегом Царьовим та Ігорем Марковим) у [державній зраді](#) , через «сприяння Росії у веденні агресивної війни проти України».

За даними слідства, Царьов співпрацював з керівництвом Міноборони РФ після початку повномасштабного вторгнення – передавав інформацію про наслідки повітряних ударів. Наприклад, передав детальні відомості про результати ракетного обстрілу **Кременчуцького нафтопереробного заводу**, а цю інформацію, у свою чергу, отримав від ще одного «регіонала» – Дмитра Святаша.

За інформацією джерел «Схем» в українських правоохоронних органах, матеріали справи щодо держзради, зокрема по Святашу, передали до суду. З квітня цього року триває судовий розгляд. Сам він знаходиться в українському і міжнародному розшуку.

Також за інформацією джерел, паралельно в іншому суді Києва – адміністративному – розглядають позов Міністерства юстиції щодо націоналізації арештованого майна екснардепа.

Мова про його [активи](#) на суму 600 мільйонів гривень, арештовані у серпні 2022 року – їх передали до Національного агентства з питань виявлення, розшуку та

управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА).

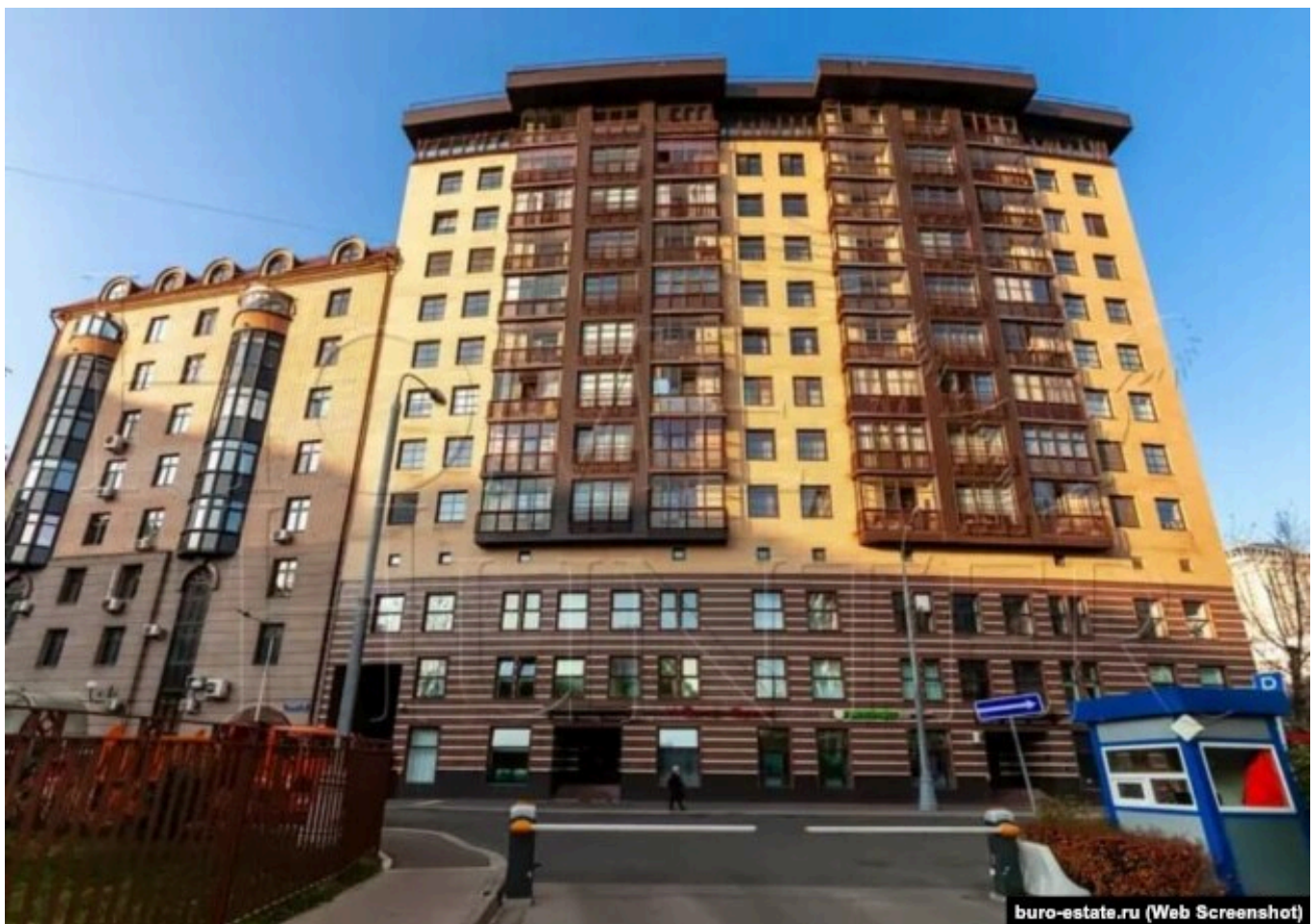
Від листопада 2023 року Дмитро Святаш перебуває під санкціями РНБО на 10 років.

Життя у Росії

Як стало відомо «Схемам» з витоків із баз даних РФ, Дмитро Святаш отримав російське громадянство у листопаді 2020 року в управлінні міністерства внутрішніх справ Липецької області Росії – більш ніж за рік після складання депутатського мандату в результаті розпуску Верховної Ради указом Зеленського.

Святаш, відповідно до тих же баз даних, дійсно може жити в Росії: він є клієнтом фітнес-центру «Новокузнецкая Аркадія» у Москві, а також московської клініки «Новый шаг» (дата реєстрації – 22 березня 2025 року).

Фактичною адресою проживання Святаша вказана квартира в багатоквартирному будинку у Руновському провулку в центрі Москви, неподалік Кремля.

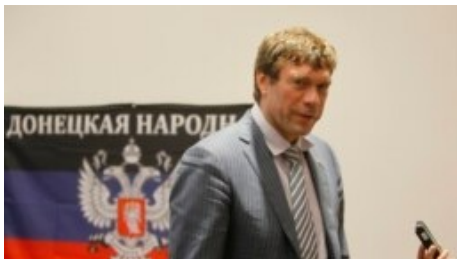

У 2023 році, як йдеться у витоках, Святаш активно подорожував по Росії: літав з Москви у місто Мінеральні води (Ставропольський край), Сочі, Санкт-Петербург, Ставрополь.

У 2025 році Святаш став власником частки 12,5% у московській фірмі **«МТД Холдинг»** з основним видом діяльності «видобуток руд інших кольорових металів». З огляду на фінансові звіти компанії, вона поки що не вела господарської діяльності. Мажоритарним власником цієї фірми є уродженець Донецька **Олексій Денисенко**. У 2019 році він був членом так званої «громадської палати ДНР». У квітні того ж року, за даними сайту МВС, був оголошений у розшук за запитом СБУ (за статтями «фінансування тероризму» та «умисне вбивство»).

До цього одноосібним власником «МТД Холдинг» був **Євгеній Лавренов**, який до березня 2022 року обіймав посаду «міністра доходів та зборів ДНР». Того ж року Україна запровадила санкції проти Лавренова. Нині він є власником компанії «МЗМ-Холдинг», основний вид діяльності якої – морський вантажний транспорт.

З 2022 року Святаш зареєструвався як індивідуальний підприємець в РФ з реєстрацією у Москві та основним видом діяльності «торгівля автомобілями», а вже у серпні цього року він був визнаний банкрутом.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

СБУ повідомила Царьову і ще двом колишнім «регіоналам» про підозри

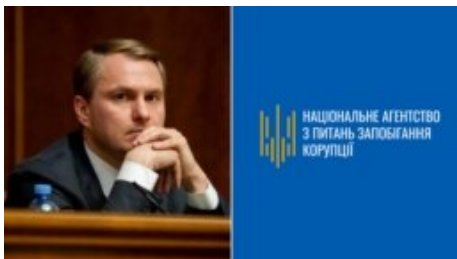
Facebook

Instagram

Google News

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

НАЗК взялося за колишнього генпрокурора Кравченка після розслідування «Схем» про дубайську віллу його екстєнці

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Операція «Карфаген»: про підозру повідомили ексголови департаменту Офісу генпрокурора

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Райффайзенбанк» в Росії обслуговував і оборонні замовлення – «Схеми»

Кіра Толстякова

Редакторка проекту розслідувань Радіо Свобода «Схеми».

У 2023 році розслідування авторства Валерії Єгошиної та Кіри Толстякової «**Як добровольці масово ховали мирних містян і хто саме з військових РФ вбивав в Ізюмі?**» отримало спеціальну відзнаку Certificate of Excellence у фіналі міжнародної премії у сфері журналістики розслідувань Global Shining Light Award 2023 року від Глобальної мережі журналістів-розслідувачів (GIJN).

Валерія Єгошина

Журналістка-розслідувачка проекту розслідувань Радіо Свобода «Схеми».

Лауреатка нагороди «Top 30 Under 30» від KyivPost (2019). Переможниця Національного конкурсу розслідувальних робіт та спеціальних репортажів на Mezhyhirya Festival-2018. Переможниця конкурсу журналістських розслідувань ім. В. Сергієнка (2017 рік). Фіналістка низки українських та закордонних конкурсів журналістських робіт.

Переможниця спецномінації «Сльози окупанта» конкурсу «Честь професії» (2022) з матеріалом «Плеяда у*банів», «Путін – с*ка», «Шойгу – профан». Російські полковники обговорюють керівництво армії РФ».

У 2023 році розслідування авторства Валерії Єгошиної та Кіри Толстякової «Як добровольці масово ховали мирних містян і хто саме з військових РФ вбивав в Ізюмі?» отримало спеціальну відзнаку Certificate of Excellence у фіналі міжнародної премії у сфері журналістики розслідувань Global Shining Light Award 2023 року від Глобальної мережі журналістів-розслідувачів (GIJN).

У 2024 році стала лауреаткою престижної міжнародної премії ICFJ Knight Awards.

У 2025 році розслідування Ірини Сисак, Валерії Єгошиної та Юлії Химерик «Небезпечний тренд: ФСБ вербує українських дітей для підпалів авто ЗСУ» отримало спеціальну відзнаку Національного конкурсу журналістських розслідувань.

Цикл журналістських розслідувань авторства Валерії Єгошиної та Кіри Толстякової про війнні злочини російських військових на раніше окупованій частині Харківщини увійшов до короткого списку конкурсу Global Shining Light Award 2025 року – престижної нагороди від Глобальної мережі журналістів-розслідувачів (GIJN).

За освітою соціологиня.

Георгій Шабаяв

Журналіст-розслідувач проєкту Радіо Свобода «Схеми».

Народився у 1997 році у Харкові. У 2014 році вступив до Інституту журналістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, де здобув ступінь бакалавра за напрямом «онлайн журналістика», а згодом - магістра за напрямом «правова журналістика».

Лауреат проєкту Премії імені Георгія Гонгадзе та видання The Ukrainians «30 до 30: Хто творить майбутнє українських медіа» (2021 рік).

Номінант премії міжнародного конкурсу European Press Prize з розслідуванням [«Український суддя з російським паспортом»](#) в категорії The Investigative Reporting Award 2023.

Фіналіст «Національного конкурсу журналістських розслідувань і репортажів» ([2020](#), [2022](#), [2023](#), [2024](#)).

Фіналіст конкурсу «Честь професії» ([2022](#), [2023](#), [2026](#)).

Політика

СХЕМИ

Схеми | Розслідування